

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU MÄÄRUS (kuues koda)

19. juuni 2014*

Apellatsioonkaebus — Ühenduse kaubamärk — Sõnamärk ultrafilter international —
Kehtetuks tunnistamise taotlus — Õiguste kuritarvitamine

Kohtuasjas C-450/13 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 8. augustil 2013 esitatud apellatsioonkaebus,

Donaldson Filtration Deutschland GmbH, asukoht Haan (Saksamaa), esindajad: *Rechtsanwalt* N. Siebertz, *Rechtsanwalt* M. Teworte-Vey ja *Rechtsanwalt* A. Renvert,

hageja,

teised menetlusosalised:

Siseturu Ühtlustamise Amet (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused), esindaja: G. Schneider,

kostja Üldkohtus

ultra air GmbH, asukoht Hilden (Saksamaa), esindaja: *Rechtsanwalt* C. König,

hageja Üldkohtus,

EUROOPA KOHUS (kuues koda),

koosseisus: koja president A. Borg Barthet (ettekandja), kohtunikud E. Levits ja M. Berger,

kohtujurist: N. Jääskinen,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi, põhistatud määrusega vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artiklile 181,

on andnud järgmise

* Kohtumenetluse keel: saksa.

määruse

- 1 Donaldson Filtration Deutschland GmbH (edaspidi „Donaldson Filtration Deutschland”) palub oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu otsuse *ultra air vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Donaldson Filtration Deutschland (ultrafilter international)* (T-396/11, EU:T:2013:284), millega Üldkohus tühistas Siseturu Ühtlustamise Ameti (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) (edaspidi „ühtlustamisamet”) neljanda apellatsioonikoja 18. mai 2011. aasta otsuse (asi R 374/2010-4), mis käsitleb *ultra air GmbH* (edaspidi „ultra air”) ja Donaldson Filtration Deutschlandi vahelist kehtetuks tunnistamise menetlust (edaspidi „vaidlusalune otsus”).

Õiguslik raamistik

- 2 Nõukogu 26. veebruari 2009. aasta määruse (EÜ) nr 207/2009 ühenduse kaubamärgi kohta (ELT L 78, lk 1) artikli 7 „Absoluutsed keeldumispõhjused” lõige 1 sätestab:

„1. Ei registreerita:

- a) [...]
- b) kaubamärke, millel puudub eristusvõime;
- c) kaubamärke, mis koosnevad ainult sellistest märkidest või tähistest, mis tähistavad kaubanduses sorti, kvaliteeti, kvantiteeti, otstarvet, väärtust, geograafilist päritolu või kaupade tootmise või teenuste pakkumise aega või muid kauba või teenuse omadusi;

[...]”

- 3 Määruse nr 207/2009 artikli 52 „Tühistamise põhjused” lõike 1 punkt a sätestab:

„1. Ühenduse kaubamärk tunnistatakse kehtetuks ametile esitatud taotluse või rikkumise suhtes algatatud menetluses esitatud vastuhagi põhjal, kui:

- a) ühenduse kaubamärk on registreeritud artikli 7 sätete vastaselt;”

- 4 Määruse artikli 56 „Tühistamise või kehtetuks tunnistamise taotlus” lõike 1 punktid a–c sätestavad:

„1. Ühenduse kaubamärgi omaniku õiguste tühistamise taotluse või taotluse kaubamärgi kehtetuks tunnistamise kohta võib esitada ametile:

- a) artiklite 51 ja 52 kohaldamise korral iga füüsiline või juriidiline isik ja iga rühm või organ, kes esindab valmistajate, tootjate, teenuseosutajate, kaubastajate või tarbijate huve ja kes võib tema suhtes kohaldatava õiguse alusel olla enda nimel kohtuasjades hagejaks ja kostjaks;
- b) artikli 53 lõike 1 kohaldamisel artikli 41 lõikes 1 osutatud isikud;
- c) artikli 53 lõike 2 kohaldamisel nimetatud lõikes osutatud varasemate õiguste omanikud või isikud, kellel on asjaomase liikmesriigi õiguste kohaselt õigus kasutada kõnealuseid õigusi.”

Vaidluse taust

- 5 Äriühing ultrafilter GmbH, nüüd Donaldson Filtration Deutschland, esitas 29. märtsil 1999 ühtlustamisametile vastavalt nõukogu 20. detsembri 1993. aasta määrusele (EÜ) nr 40/94 ühenduse kaubamärgi kohta (EÜT 1994 L 11, lk 1; ELT eriväljaanne 17/01, lk 146; nüüd asendatud määrusega nr 207/2009) ühenduse kaubamärgi registreerimistaotluse.
- 6 Kaubamärk, mille registreerimist taotleti, on sõnaline tähis „ultrafilter international” (edaspidi „vaidlustatud kaubamärk”).
- 7 Kaubad ja teenused, mille jaoks kaubamärgi registreerimist taotleti, kuuluvad 15. juuni 1957. aasta märkide registreerimisel kasutatava kaupade ja teenuste rahvusvahelise klassifikatsiooni Nizza kokkuleppe (uuesti läbi vaadatud ja parandatud kujul) klassidesse 7, 11, 37, 41 ja 42 ning vastavad neis klassides järgmisele kirjeldusele:
 - klass 7: „õhu-, gaasi ja vedelike kuivatus-, puhastus- ja jahutusfiltrid; filtrikorpused, filtermaterjalid, mehhaanilised ja elektrilised auruventiilid; õli-, ja veeseparaatorid”;
 - klass 11: „õhu-, gaasi ja vedelike kuivatus-, puhastus- ja jahutusseadmed ja seadmestikud; nende seadmete ja seadmestike osad ja manused, nimelt pumbamembraanid, tasememõõturid, klapid, membraani ventiilid, elektromagnetilised ventiilid, ventiilide juhtimisseadmed, taimeriga juhtimisseadmed, manomeetrid, nimelt diferentsiaalmanomeetrid, rõhumõõturid, nimelt temperatuurinäituriga rõhumõõturid, tasemenäituriga rõhumõõturid, filtreerimissüsteemide kinnitusdetailid, sh ühendus- ja kinnituselemendid struktuuriliste ühenduste jaoks; ventilaatorid”;
 - klass 37: „eelnimetatud seadmete ja seadmestike töövalmis seadmine, remont ja hooldus”;
 - klass 41: „tehniline väljaõpe; müügi- ja tootekoolitus” ja
 - klass 42: „inseneriteenused; konsultatsioonid eelnimetatud seadmete ja seadmestike planeerimiseks, paigaldamiseks ja kasutamiseks”.
- 8 Ühtlustamisameti kontrollija lükkas 19. jaanuari 2001. aasta otsusega määruse nr 40/94 artikli 7 lõike 1 punktide b ja c (nüüd määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktid b ja c) alusel ühenduse kaubamärgi registreerimistaotluse tagasi põhjendusel, et vaidlustatud kaubamärk on kirjeldav ja sellel puudub eristusvõime. Donaldson Filtration Deutschland esitatud kaebuse peale tühistas ühtlustamisameti teine apellatsioonikoda 16. detsembril 2003 nimetatud otsuse (asi R 375/2001-2) ja kinnitas, et vaidlusalune kaubamärk on saksa ja inglise keelt kõnelevates liikmesriikides omandanud eristusvõime määruse nr 40/94 artikli 7 lõike 3 (nüüd määruse nr 207/2009 artikli 7 lõige 3) tähenduses.
- 9 Vaidlusalune kaubamärk registreeriti 27. septembril 2005 ühenduse kaubamärgina numbri 1 121 839 all.
- 10 Äriühing ultra air esitas 5. mail 2008 ühtlustamisametile määruse nr 40/94 artikli 51 lõike 1 punkti a (nüüd määruse nr 207/2009 artikli 52 lõike 1 punkt a) alusel taotluse, milles palus tunnistada vaidlusaluse kaubamärgi kehtetuks põhjusel, et selle registreerimisel on rikutud määruse nr 40/94 artikli 7 lõike 1 punkte b ja c ning artikli 7 lõiget 3.
- 11 Ühtlustamisameti tühistamisosakond rahuldab 29. jaanuari 2010. aasta otsusega taotluse ja tunnistab määruse nr 207/2009 artikli 52 lõike 1 punkti a alusel koosmõjus selle määruse artikli 7 lõike 1 punktidega b ja c vaidlustatud kaubamärgi kehtetuks kõigi kaupade ja teenuste osas.

- 12 Donaldson Filtration Deutschland esitas 16. märtsil 2010 määruse nr 207/2009 artiklite 58–64 alusel tühistamisosakonna otsuse peale kaebuse.
- 13 Ühtlustamisameti neljas apellatsioonikoda rahuldab vaidlusaluse otsusega kaebuse, tühistas tühistamisosakonna otsuse ning lükkas ultra airi esitatud kehtetuks tunnistamise taotluse tagasi. Apellatsioonikoda leidis, et õiguste kuritarvitamise tõttu on kehtetuks tunnistamise taotlus õigusvastane ja tuleb vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata. Selles osas märkis apellatsioonikoda sisuliselt, et ultra airi esitatud kehtetuks tunnistamise taotluse eesmärk oli tegelikult ise kasutada kaubamärgina nimetust „ultrafilter” (ükski või kombinatsioonis teiste sõnadega). Seega järgis see äriühing muid kui avaliku huvi eesmärke, mis on sätestatud määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktides b ja c ning artikli 7 lõikes 3. Neid varjatud kavatsusi, mis kujutavad endast õiguste kuritarvitamist, tõendab lisaks asjaolu, et vaidlusaluse kaubamärgi omaniku ärijuht, kes on ultra airi praegune ärijuht, kaitses ise 2003. aastal selle kaubamärgi kasutamise käigus omandatud eristusvõimet. Kuna õiguste kuritarvitamine kujutab endast „üldist menetlustakistust”, siis tuleb tagasi lükata kuritahtlikud nõuded ja hagid, mis on muid kui õigussüsteemiga hõlmatud eesmärke teenivad menetlused, ning ei ole vaja võtta arvesse liikmesriikide menetlusõigust vastavalt määruse nr 207/2009 artiklile 83.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

- 14 Üldkohtu kantseleisse 22. juulil 2011 saabunud hagiavaldusega palus ultra air tühistada vaidlusaluse otsuse.
- 15 Äriühing ultra air esitab oma hagi toetuseks sisuliselt kaks väidet, mis põhinevad vastavalt määruse nr 207/2009 artikli 52 lõike 1 punkti a ning sama määruse artikli 56 lõike 1 punkti a rikkumisel.
- 16 Kuna apellatsioonkaebus tugineb üksnes Üldkohtu poolt esimese väite uurimisel antud hinnangul, siis tuleb piirduda üksnes selle kokkuvõtmisega.
- 17 Üldkohus leidis vaidlustatud otsuse punktides 17 ja 18, viidates kohtuotsusele *Lancôme vs. Siseturu Ühtlustamise Amet* (C-408/08 P, EU:C:2010:92), et määruse nr 207/2009 artikli 56 lõike 1 punkti a kohaselt võib iga kohtumenetlusõigus- ja teovõimeline füüsiline või juriidiline isik esitada selle määruse artikli 52 lõike 1 punkti a alusel kaubamärgi kehtetuks tunnistamise taotluse, ilma et ta peaks tõendama põhjendatud huvi olemasolu. See tuleneb asjaolust, et absoluutsete keeldumispõhjuste eesmärk on kaitsta üldist huvi, millest need põhjused lähtuvad.
- 18 Selles osas ilmneb nimetatud kohtuotsuse punktist 19, et määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti b aluseks olev üldine huvi on vastavuses kaubamärgi peamise ülesandega, milleks on tarbijale või lõppkasutajale kaubamärgiga tähistatud kauba või teenuse päritolu tagamine. Määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti c aluseks olev üldine huvi on tagada, et registreerimistaotlusega hõlmatud kaupade või teenuste üht või mitut omadust kirjeldavad tähised oleksid kõigi neid kaupu ja teenuseid pakkuvate majandustegevuses osalejate poolt vabalt kasutatavad.
- 19 Vaidlustatud otsuse punktis 20 sedastas Üldkohus, et määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktide b ja c tuleneb, et selle määruse artikli 56 lõike 1 punktis a koosmõjus sama määruse artikli 52 lõike 1 punktiga a ette nähtud haldusmenetluse eesmärk on just nimelt võimaldada ühtlustamisametil kontrollida kaubamärgi registreeringu kehtivust ja võtta seisukoht, millele ta asjaomasel juhul oleks pidanud omal algatusel jõudma määruse nr 207/2009 artikli 37 lõike 1 alusel.
- 20 Vaidlustatud otsuse punktis 21 märkis Üldkohus, et sellist tausta arvestades peab ühtlustamisamet andma hinnangu sellele, kas vaadeldav kaubamärk on kirjeldav ja/või kas sellel puudub eristusvõime, ilma et kehtetuks tunnistamise taotleja kaalutlused või varasem käitumine saaks mõjutada ühtlustamisametil lasuva, määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktide b ja c ning artikli 56 lõike 1

punkti a aluseks oleva üldise huviga seonduva ülesande ulatust. Üldkohus leidis, et kuna ühtlustamisamet ei võta seisukohta küsimuses, kas kaubamärgiomaniku õigus on ülimuslik võrreldes kehtetuks tunnistamise taotleja mõne õigusega, vaid kontrollib, et kaubamärgiomanikule on õigus antud vastavalt õigusnormidele, mis reguleerivad selle kaubamärgi registreerimise võimalikkust, siis ei tegelda küsimusega, kas kehtetuks tunnistamise taotleja on õigusi kuritarvitanud.

- 21 Vaidlustatud otsuse punktis 22 järeldas Üldkohus, et asjaolu, et kehtetuks tunnistamise taotleja poolt taotluse esitamise eesmärk võib olla edaspidi kõnealuse tähisega oma kaupade tähistamine, on just nimelt vastavuses määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktis c ette nähtud kaubamärkide kättesaadavuse ja vaba kasutamise üldise huviga. Seega ei kujuta kõnealune asjaolu vastupidi sellele, mida leidis apellatsioonikoda, endast mingil juhul õiguste kuritarvitamist. Sellist hinnangut kinnitab määruse nr 207/2009 artikli 52 lõige 1, mille kohaselt võib ühenduse kaubamärgi tunnistada kehtetuks ka rikkumise suhtes algatatud menetluses esitatud vastuhagi põhjal, mille eelduseks on, et vastustaja selles menetluses võib saavutada kaubamärgi kehtetuks tunnistamise isegi siis, kui ta on kõnealust kaubamärki kasutanud ja kavatses seda jätkuvalt teha.
- 22 Vaidlustatud otsuse punktis 23 asus Üldkohus seisukohale, et kehtetuks tunnistamise taotluse tagasilükkamine seab „õiguste kuritarvitamise” tõttu ohtu määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktidega b ja c taotletava eesmärgi, sest selline tagasilükkamine mõjutab käsitletava kohtuotsuse punktis 21 kirjeldatud sisulist hindamist.
- 23 Vaidlustatud otsuse punktis 24 sedastas Üldkohus samuti, et asjaolu, et kehtetuks tunnistamise taotleja ärijuht tegutses kaubamärgi registreerimistaotluse esitamise ajal kaubamärgi omaniku ärijuhina, ei mõjuta mingil moel kehtetuks tunnistamise taotleja õigust esitada ühtlustamisametile taotlus määruse nr 207/2009 artikli 56 lõike 1 punkti a tähenduses. Selles osas selgitab Üldkohus, et võttes arvesse kõnealuse menetluse laadi ja eset, milleks on määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktide b ja c aluseks olevate üldiste huvide kaitse, ei ole kirjeldava või eristusvõimeta kaubamärgi omanikul mingit õigust kaubamärgi registreeringu säilitamisele üksnes asjaolu tõttu, et kehtetuks tunnistamise taotleja äriühingut juhib selline füüsiline isik, kes tegutses minevikus kõnealuse tähise registreerimise huvides.
- 24 Vaidlustatud otsuse punktis 25 lükkas Üldkohus tagasi Donaldson Filtration Deutschlandi argumendid, mille kohaselt ultra air on kasutanud kõlvatut konkurentsi. Ta meenutab selles osas, et määruse nr 207/2009 artikli 56 lõike 1 punkt a ei sea kehtetuks tunnistamise taotluse vastuvõetavust ega põhjendatust sõltuvusse kehtetuks tunnistamise taotleja heausksusest. Nimelt, isegi kui eeldada, et kehtetuks tunnistamise taotlus on osa laiemast kaubandussõja strateegiast, mis hõlmab ka kõlvatu konkurentsi võtteid, on Üldkohtu arvates kirjeldava või eristusvõimeta kaubamärgi registrist kustutamine määruse nr 207/2009 artikli 57 lõigetes 5 ja 6 sätestatud õiguspärane tagajärg, ilma et selle kaubamärgi omanikul oleks õigust säilitada registreering asjaolu tõttu, et kehtetuks tunnistamise taotleja harrastas kõlvatut konkurentsi.
- 25 Neil kaalutlustel otsustas Üldkohus vaidlustatud otsuse punktides 27 ja 28, et ühtlustamisameti neljas apellatsioonikoda rikkus õigusnormi, lükates kehtetuks tunnistamise taotluse väidetava „õiguste kuritarvitamise” tõttu vastuvõetamatuna tagasi. Sellest tulenevalt tühistas Üldkohus vaidlusaluse otsuse.

Poolte nõuded Euroopa Kohtus

- 26 Donaldson Filtration Deutschland ja ühtlustamisamet paluvad Euroopa Kohtul:
- tühistada vaidlustatud kohtuotsus;
 - jätta rahuldamata ultra air hagi vaidlusaluse otsuse tühistamiseks, ja

— mõista kohtukulud välja ultra airilt.

- 27 Äriühing ultra air palub Euroopa Kohtul jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja mõista kohtukulud välja Donaldson Filtration Deutschlandilt.

Apellatsioonkaebus

- 28 Euroopa Kohtu kodukorra artiklist 181 tuleneb, et kui apellatsioonkaebus on tervikuna või osaliselt ilmselgelt vastuvõetamatu või ilmselgelt põhjendamatu, võib Euroopa Kohus ettekandja-kohtuniku ettepanekul ja pärast kohtujuristi äraakuulamist igal ajal jätta apellatsioonkaebuse põhistatud määrusega tervikuna või osaliselt rahuldamata.
- 29 Käesolevas kohtuasjas on selle sätte kohaldamine põhjendatud.
- 30 Donaldson Filtration Deutschland esitab oma apellatsioonkaebuse põhjenduseks kaks väidet.

Esimene väide

Poolte argumendid

- 31 Donaldson Filtration Deutschland, keda toetab ühtlustamisamet, heidab Üldkohtule oma esimeses väites ette, et ta ei hinnanud õiguste kuritarvitamist puudutavat vastuväidet üldise õigusinstituudina.
- 32 Ta väidab, et vaidlustatud otsuse punktides 17 ja 18 leidis Üldkohus õigesti, et määruse nr 207/2009 artikli 56 lõike 1 punkti a kohaselt võib iga kohtumenetlusõigus- ja teovõimeline füüsiline või juriidiline isik esitada selle määruse artikli 52 lõike 1 punkti a alusel kaubamärgi kehtetuks tunnistamise taotluse, ilma et ta peaks tõendama põhjendatud huvi olemasolu. Seevastu eksis Üldkohus väidetavalt, kui ta tegi selle alusel sama otsuse punktis 21 järelduse, et ühtlustamisamet peab andma hinnangu sellele, kas vaadeldav kaubamärk on kirjeldav ja/või kas sellel puudub eristusvõime, „ilma et kehtetuks tunnistamise taotleja kaalutlused või varasem käitumine saaks mõjutada ühtlustamisametil lasuva, määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktide b ja c ning artikli 56 lõike 1 punkti a aluseks oleva üldise huviga seonduva ülesande ulatust”.
- 33 Donaldson Filtration Deutschland väidab, et Üldkohus ei arvestanud selles küsimuses tema argumentidega. Esiteks märgib ta, et kaubamärgi kehtetuks tunnistamise menetlus ei takista õiguste kuritarvitamist puudutavat vastuväide arvessevõtmist üldise õigusinstituudina, kuna õigusvastaste taotluse välistamist ei saa nimelt võrdsustada taotleja menetluse algatamise huvi olemasolu kohta ühemõtteliste tõendite esitamise nõude kehtestamisega. Teiseks väidab, ta et liidu seadusandja on kehtetuks tunnistamise menetluse loonud taotluse alusel algatava menetlusena, mistõttu ameti omal algatusel ei ole registreeritud kaubamärgi kehtetuks tunnistamine võimalik.
- 34 Väidetavalt esitas Üldkohus vaidlustatud otsuse punktides 21–23 üksnes põhjendamata seisukoha, et määruse nr 207/2009 artikli 56 lõike 1 kohases kehtetuks tunnistamise menetluses ei ole õiguste kuritarvitamist puudutav vastuväide asjakohane.
- 35 Lisaks olevat Üldkohus jätnud tähelepanuta Euroopa Kohtu praktika, mis puudutab mõistet „õiguste kuritarvitamine”. Donaldson Filtration Deutschland viitab selles osas kohtuotsusele Budějovický Budvar (C-482/09, EU:C:2011:605), milles tunnustatakse seda, et õiguste kuritarvitamise mõistet peab ka liidu õiguses silmas pidama. Ta mainib ka kohtuotsust Lancôme vs. Siseturu Ühtlustamise Amet (EU:C:2010:92), milles tema arvates üksnes tuuakse esile, et kehtetuks tunnistamise taotluse esitaja

isiklikku huvi kaubamärgi registrist kustutamise vastu võib üle kaaluda üldine huvi. Tema arvates ei ole seega välistatud, et määruse nr 207/2009 artikli 56 lõike 1 punkti a alusel esitatud kehtetuks tunnistamise taotluse peale võib esitada õiguste kuritarvitamist puudutava vastuväite.

36 Äriühing ultra air rõhutab, et Üldkohus kontrollis nõuetekohaselt õiguste kuritarvitamise tingimusi. Neist kaalutlustest lähtudes võttis Üldkohus vaidlustatud otsuse punktides 17–20 arvesse kõnealuse ühenduse määruse eesmärki, milleks on üldise huvi kaitse. Sama otsuse punktides 21–27 sedastas Üldkohus, et kui Donaldson Filtration Deutschlandi esitatud väidete tagajärg on selline nagu käesoleval juhul, siis ei saavuta asjaomane määrus oma eesmärki. Ta väidab, et Üldkohus leidis õigesti, et need asjaolud ei muuda asjaolu, et määruse eesmärk saavutatakse.

Euroopa Kohtu hinnang

37 Oma esimeses väites heidab Donaldson Filtration Deutschland Üldkohtule sisuliselt ette, et ta piirdus eksliku seisukohaga, et määruse nr 207/2009 artikli 56 lõike 1 punkti a kohases kehtetuks tunnistamise menetluses ei ole õiguste kuritarvitamist puudutav vastuväide asjakohane ja, et ta ei põhjendanud seda ega võtnud arvesse õiguste kuritarvitamist puudutavat Euroopa Kohtu praktikat.

38 Selline etteheide on tingitud vaidlustatud kohtuotsuse ilmselt ekslikust tõlgendamisest.

39 Üldkohus leidis vaidlustatud otsuse punktides 17–19 esiteks, et määruse nr 207/2009 artikli 56 lõike 1 punkti a kohaselt ei pea absoluutse keeldumispõhjuse alusel esitatud kaubamärgi kehtetuks tunnistamise taotluse puhul taotleja tõendama põhjendatud huvi olemasolu, kuna absoluutsete keeldumispõhjuste eesmärk on kaitsta üldist huvi, millest need põhjused lähtuvad; seda ei ole Donaldson Filtration Deutschland käesoleval juhul vaidlustanud.

40 Teisalt sedastas Üldkohus vaidlustatud otsuse punktis 20, et määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktide b ja c tuleneb, et selle määruse artikli 56 lõike 1 punktis a koosmõjus sama määruse artikli 52 lõike 1 punktiga a ette nähtud haldusmenetluse eesmärk on just nimelt võimaldada ühtlustamisametil kontrollida kaubamärgi registreeringu kehtivust ja võtta seisukoht, millele ta asjaomasel juhul oleks pidanud omal algatusel jõudma määruse nr 207/2009 artikli 37 lõike 1 alusel.

41 Neist kaalutlustest tuletas Üldkohus vaidlustatud otsuse punktis 21, et juhul kui on tegemist määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktide b ja c ning artikli 56 lõike 1 punkti a aluseks oleva üldise huvi kaitsmisega, siis peab ühtlustamisamet andma hinnangu sellele, kas vaadeldav kaubamärk on kirjeldav ja/või kas sellel puudub eristusvõime, vastavalt õigusnormidele, mis reguleerivad selle kaubamärgi registreerimise võimalikkust, ilma et kehtetuks tunnistamise taotleja kaalutlused või varasem käitumine saaks mõjutada tal lasuva ülesande ulatust.

42 Kuna ühtlustamisameti hinnangu aluseks saab olla üksnes määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktide b ja c ning artikli 56 lõike 1 punkti a aluseks olev üldine huvi, siis ei ole taotleja võimalik või olemasolev majanduslik huvi asjakohane ja seega ei tõusetu küsimus, kas kehtetuks tunnistamise taotleja on õigusi kuritarvitanud, nagu Üldkohus õigesti otsustas.

43 Seega ei kujuta asjaolu, et kehtetuks tunnistamise taotleja poolt taotluse esitamise eesmärk võib olla edaspidi kõnealuse tähisega oma kaupade tähistamine, endast mingil juhul õiguste kuritarvitamist, nagu järeltas Üldkohus vaidlustatud otsuse punktis 22. Tegelikult on määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktiga c kaitstud üldine huvi just nimelt selle tähise kättesaadavus ja vaba kasutamine.

44 Lisaks olgu märgitud, et määrus nr 207/2009 ei sea takistusi kehtetuks tunnistamise taotleja kavatsusele kasutada asjaomast kaubamärki pärast selle kehtetuks tunnistamist. Nagu Üldkohus märkis vaidlustatud otsuse punktis 22, näeb määruse nr 207/2009 artikli 52 lõige 1 ette, et absoluutsete keeldumispõhjuste tõttu võib ühenduse kaubamärgi tunnistada kehtetuks ka rikkumise suhtes

algatatud menetluses esitatud vastuhagi põhjal, mille eelduseks on, et vastustaja selles menetluses võib saavutada kaubamärgi kehtetuks tunnistamise isegi siis, kui ta on kõnealust kaubamärki kasutanud ja kavatses seda jätkuvalt teha.

- 45 Nagu Üldkohus rõhutas vaidlustatud otsuse punktis 23, takistab seevastu kehtetuks tunnistamise taotluse tagasilükkamine õiguste kuritarvitamise tõttu määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktidega b ja c taotletavate eesmärkide tõhusat elluviimist. Nimelt ei võimaldaks selline tagasilükkamine kaubamärgi hindamist nende õigusnormide alusel, mis reguleerivad selle kaubamärgi registreerimise võimalikkust, ja absoluutsete keeldumispõhjuste esinemise kontrollimist.
- 46 Neil kaalutlustel tuleb asuda seisukohale, et Üldkohus ei rikkunud õigusnormi leides, et määruse nr 207/2009 artikli 56 lõike 1 punkti a kohases kehtetuks tunnistamise menetluses ei ole õiguste kuritarvitamist puudutav vastuväide asjakohane.
- 47 Donaldson Filtration Deutschlandi argument, mis käsitleb Euroopa Kohtu praktikat õiguste kuritarvitamise valdkonnas, ei sea seda järeldust kahtluse alla. Nimelt olgu esiteks märgitud, et õiguste kuritarvitamist puudutas üksnes kohtuasjas, milles tehti kohtuotsus *Budějovický Budvar* (EU:C:2011:605), esitatud ettepanek. Teiseks tuleb seoses kohtuotsusega *Lancôme vs. Siseturu Ühtlustamise Amet* (EU:C:2010:92) tähele panna, et Euroopa Kohus lükkas tagasi *Lancôme parfums et beauté & Cie SNC* esitatud argumendi, mille kohaselt määruse nr 207/2009 artikli 56 lõike 1 punkt a nõuab, et kehtetuks tunnistamise taotlejal peab olema vaidlustatud kaubamärgi registrist kustutamise suhtes tegelik või võimalik majanduslikku huvi. Euroopa Kohus otsustas nimelt selle otsuse punktis 43 sisuliselt, et üldine huvi, millest kaubamärgi kirjeldavusele tuginev registreerimisest keeldumise põhjus lähtub, ei ole üksnes kaubamärgiomaniku konkurentidel, vaid tegemist on kõigi huviga. Seega ei ole määruse nr 207/2009 artikli 56 lõike 1 punkti a kohase kehtetuks tunnistamise raames asjakohane kaubamärgi omaniku konkurentidel esinev isiklik majanduslik huvi vaidlustatud kaubamärgi registrist kustutamise suhtes.
- 48 Seoses Üldkohtu põhjendamiskohustusega olgu meenutatud, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale ei ole Üldkohtul kohustust esitada ammendavat ning üksikasjaliku ülevaadet menetluse poolte kõikidest arutluskäikudest, ja et Üldkohtu põhjendus võib seega olla tuletatav tingimusel, et see võimaldab huvitatud isikutel teada saada põhjused, mille tõttu Üldkohus nende argumentidega ei nõustunud, ning annab Euroopa Kohtu käsutusse tema kontrolli teostamiseks piisavad asjaolud (kohtuotsus *Gogos vs. komisjon* (C-583/08 P, EU:C:2010:287, punkt 30 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 49 Tuleb meenutada, et Üldkohtu põhjendustest vaidlustatud otsuse punktidest 21–23 võib kahtlemata tuletada Donaldson Filtration Deutschlandi esitatud argumentide tagasilükkamise. Nimelt jätaks tema argumentidega nõustumine kaitseta määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktide b ja c aluseks olevad huvid. Kuna Üldkohtul ei ole kohustust esitada ammendavat ning üksikasjaliku ülevaadet menetluse poolte kõikidest arutluskäikudest, siis ei saa talle ette heita oma hinnangu põhjendamata jätmist.
- 50 Kõigist eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et esimene väide tuleb ilmselge põhjendamatus tõttu tagasi lükata.

Teine väide

Poolte argumendid

- 51 Donaldson Filtration Deutschland, keda toetab ühtlustamisamet, heidab Üldkohtule oma teises väites ette, et Üldkohus ei hinnanud kõnealuse juhtumi konkreetseid asjaolusid, mis tõendavad, et ultra airi esitatud kehtetuks tunnistamise taotluse puhul on tegemist õiguste kuritarvitamisega.

- 52 Donaldson Filtration Deutschland toob teise väite esimeses osas esile, et Üldkohus rikkus õigusnormi otsustades vaidlustatud otsuse punktis 25, et käesolevas asjas ei ole asjakohane ultra airi õigusvastane käitumine, mille eesmärk oli ilmselgelt üksnes saada kasu nimetuse „ultrafilter international” tuntuusest asjaomase avalikkuse silmis ja eksitada avalikkust kaupade päritolu suhtes.
- 53 Ta väidab, et isegi kui Üldkohtul oli õigus, et määruse nr 207/2009 artikli 56 lõike 1 punkt a ei sea kehtetuks tunnistamise taotluse vastuvõetavust ega põhjendatust sõltuvusse kehtetuks tunnistamise taotleja heausksusest, siis ei tulene sellest ikkagi tingimata seda, et kirjeldava või eristusvõimeta kaubamärgi tühistamine on määruse nr 207/2009 artikli 57 lõigetes 5 ja 6 sätestatud õiguspärane tagajärg, isegi kui kehtetuks tunnistamise taotleja kasutab kõlvatu konkurentsi võtteid. Tegelikult ei olevat kehtetuks tunnistamise taotluse esitamine isoleeritud toiming, mis toimus paralleelselt ultra airi väidetava muu konkurentsivastase käitumisega, vaid see on just nimelt kõnealuse kõlvatu konkurentsi põhjus ja ese.
- 54 Donaldson Filtration Deutschland heidab teise väite teises osas Üldkohtule ette, et ta ei uurinud vaidlustatud otsuse punktis 24 piisavalt ultra airi juhataja rolli, kes vastutas varem Donaldson Filtration Deutschland tegevuses ainuisikuliselt selle kaubamärgi registreerimise eest, mille kehtetuks tunnistamist ta käesoleval juhul taotleb.
- 55 Ühtlustamisamet väidab, et Üldkohtu põhjendused vaidlustatud otsuse punktis 24 kujutavad endast ringtõestust. Üldkohtu järeldus, et „omanikul ei ole mingit õigust kaubamärgi registreeringu säilitamisele” ei erine järeldusest, et „ei muuda [...] kehtetuks tunnistamise taotleja õigust”, kuna need kirjeldavad Üldkohtu hinnangut erinevate vaatevinklite alt.
- 56 Ühtlustamisamet viitab ka kohtupraktikale ja saksa õigusdoktriinile, mille kohaselt vastuoluline käitumine (*venire contra factum proprium*) võib tõendada kuritarvitamist ja õiguste kuritarvitamisel põhinevat vastuväidet ei saa kehtetuks tunnistamise menetluses põhimõtteliselt tagasi lükata. Seoses sellega on väidetavalt asjakohane asjaolu, et isik, kes kõigepealt kiitis heaks kaubamärgi registreerimise, tõendades selle kasutamise käigus omandatud eristusvõimet, praegu käitub vastupidi omaenda tegevusele.
- 57 Äriühing ultra air leiab, et teine väide tuleb tagasi lükata põhjendamatus tõttu, kuna Üldkohus arvestas käesoleva juhtumi asjaoludega, nagu ilmneb vaidlustatud otsuse punktidest 21–27.
- 58 Äriühing ultra air märgib teise väite teise osa kohta, et Donaldson Filtration Deutschlandi argumendid, mille kohaselt kaubamärk „ultrafilter international” on niivõrd tuntud, et sellele tuleb anda kaitse tema kasuks, oleksid mõistetavad juhul, kui see äriühing tugineks asjaolule, et kõnealune kaubamärgil oli kehtetuks tunnistamise taotluse esitamise ajal igal juhul kasutamise käigus omandatud eristusvõime. Viimasega ei olnud käesoleval juhul aga tegemist.
- 59 Äriühing ultra air rõhutab seoses teise väite teise osaga, et käesoleval juhul ei ole erand *venire contra factum proprium* kohaldatav, kuna äriühingu juhataja ei registreerinud kaubamärki mitte enda jaoks, vaid Donaldson Filtration Deutschlandi jaoks, kes on juriidiline isik, mistõttu ei saanud juhataja kunagi kaubamärgi „ultrafilter international” omanikuks. Äriühing ultra air rõhutab veel, et kõnealune juhataja asus selles äriühingus tööle alles 2008. aasta märtsis. Kui Donaldson Filtration Deutschlandi argumentidega nõustatakse, siis ei saa enne 2008. aasta märtsi esitatud kehtetuks tunnistamise taotluse esitamist pidada õiguste kuritarvitamiseks isegi siis, kui see taotlus oleks esitatud pärast kõnealuse juhataja lahkumist.

Euroopa Kohtu hinnang

- 60 Teise väite esimese osa kohta olgu kõigepealt märgitud, et Üldkohus hindas vaidlustatud otsuse punktis 25 Donaldson Filtration Deutschlandi esitatud väiteid, mille kohaselt ultra air kasutas tema vastu kõlvatu konkurentsi võtteid, ja tegi järelduse, et need toimingud ei muutnud viimatinimetatu õigust esitada kehtetuks tunnistamise taotlus.
- 61 Seejärel tuleb märkida, et Donaldson Filtration Deutschlandi argumendid lähtuvad eeldusest, et ultra airi poolt määruse nr 207/2009 artikli 52 lõike 1 punkti a alusel esitatud kehtetuks tunnistamise taotlus on iseenesest kõlvatu konkurentsi võte.
- 62 Samas on selline eeldus ilmselgelt ekslik, kuna asjaolu, et kehtetuks tunnistamise taotleja võib esitada taotluse eesmärgiga tähistada edaspidi vaidlustatud kaubamärgiga oma kaupu vastab konkreetselt määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktiga c kaitstud üldisele huvile tagada kaubamärgi kättesaadavus ja vaba kasutatavus, nagu ilmneb ka käesoleva määruse punktist 43. Seda hinnangut kinnitab ka määruse nr 207/2009 artikli 52 lõige 1, mille kohaselt võib ühenduse kaubamärgi tunnistada kehtetuks ka rikkumise suhtes algatatud menetluses esitatud vastuhagi põhjal.
- 63 Lõpuks olgu märgitud, et Üldkohus tegi õige järelduse, et kirjeldava või eristusvõimeta kaubamärgi registrist kustutamine ei ole kõlvatu konkurentsi kasutamise tagajärg, kuna sellise kaubamärgi registreerimistaotluse oleks pidanud tagasi lükkama selle registreerimist takistavate absoluutsete keeldumispõhjuste tõttu, ja registrist kustutamine on määruse nr 207/2009 artikli 57 lõigetes 5 ja 6 sätestatud õiguspärane tagajärg.
- 64 Eeltoodust järeldub, et esimese väite esimene osa tuleb põhjendamatus tõttu tagasi lükata.
- 65 Teise väite teise osa kohta tuleb märkida, et vaidlustatud otsuse punktist 24 ilmneb, et Üldkohus otsustas, et asjaolu, et kehtetuks tunnistamise taotleja, st ultra airi ärijuht, oli kaubamärgi registreerimistaotluse esitamise ajal vaidlustatud kaubamärgi omaniku Donaldson Filtration Deutschland ärijuht, ei mõjuta mingil moel ultra airi õigust esitada ühtlustamisametile määruse nr 207/2009 artikli 56 lõike 1 punkti a kohast taotlust. Üldkohus sedastas seoses sellega, et võttes arvesse kõnealuse menetluse laadi ja eset, milleks on määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktide b ja c aluseks olevate üldiste huvide kaitse, ei ole kirjeldava või eristusvõimeta kaubamärgi omanikul mingit õigust kaubamärgi registreeringu säilitamisele üksnes asjaolu tõttu, et kehtetuks tunnistamise taotleja äriühingut juhib selline füüsiline isik, kes tegutses minevikus kõnealuse tähise registreerimise huvides.
- 66 Seega tuleb tõdeda, et Üldkohus hindas Donaldson Filtration Deutschlandi esitatud argumenti, mis väidab, et kehtetuks tunnistamise taotlus kujutab endast õiguste kuritarvitamist ultra airi varasema juhataja käitumise tõttu, ja otsustas, et see asjaolu ei ole määruse nr 207/2009 artikli 56 lõike 1 punkti a kohases kehtetuks tunnistamise menetluses asjakohane.
- 67 Lisaks olgu märgitud, et kuna Üldkohtul ei ole kohustust esitada ammendavat ning üksikasjaliku ülevaadet menetluse poolte kõikidest arutluskäikudest (vt kohtuotsus *Gogos vs. komisjon*, EU:C:2010:287, punkt 30), siis ei saa Üldkohtule ette heita seda, et ta ei hinnanud piisavalt ultra airi varasema juhataja käitumist puudutavat asjaolu.
- 68 Lisaks tuleb märkida, et vastupidi ühtlustamisameti väidetele, ei ole Üldkohtu põhjenduste puhul vaidlustatud otsuse punktis 24 tegemist ringtõestusega. Nimelt, esiteks tähendab vaidlustatud otsuse punkti 24 esimene lause sisuliselt seda, et vaidlustatud kaubamärgi kehtetuks tunnistamist taotlenud äriühingu ultra airi juhataja varasem käitumine ei ole mõjuta mingil moel viimatinimetatu õigust esitada ühtlustamisametile sedalaadi taotlus. Nimetatud kohtuotsuse punkti teine lause põhjendab seda järeldust kõnealuse menetluse laadi ja esemega, milleks on määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktide b ja c aluseks olevate üldiste huvide kaitse. Kuna kaubamärgi, mida ei oleks tohtinud

registreerida selle kirjeldavuse tõttu või eristusvõime puudumise tõttu, peab saama kehtetuks tunnistada, ei mõjuta üldiste huvide kaitset selle äriühingu juhataja varasem tegevus, kes algatas asjaomase kehtetuks tunnistamise.

- 69 Lisaks olgu märgitud, et asjaomane juhataja ei registreerinud vaidlustatud kaubamärki mitte enda jaoks, vaid hoopis selle omaniku nimel ja huvides, ehk Donaldson Filtration Deutschlandi jaoks, kes on juriidiline isik, keda tuleb eristada juhataja füüsilisest isikust. Seetõttu ei ole kõnealune juhataja kunagi olnud vaidlustatud kaubamärgi omanik, mistõttu erand *venire contra factum proprium* ei ole kohaldatav.
- 70 Seega tuleb ka teise väite teine osa ümber lükata ilmselge põhjendamatus tõttu ja teine väide tuleb niisiis tagasi lükata.
- 71 Kõigist eelnenud kaalutlustest lähtudes tuleb apellatsioonkaebus jätta tervikuna rahuldamata.

Kohtukulud

- 72 Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna ultra air on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja Donaldson Filtration Deutschland on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud temalt välja mõista.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kuues koda) määrab:

- 1. Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.**
- 2. Mõista kohtukulud välja Donaldson Filtration Deutschland GmbH-lt.**

Allkirjad